

Research Paper

Identify Children's Play Club Indices with Sport Psychology Approach

Nafiseh Golshirazi¹, Marjan Saffari², Mehdi Namazizadeh³, and Mohamad Ali Nadi⁴

1. Department of Physical Education, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran
2. Department of Humanities, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran (Corresponding Author)
3. Department of Movement Behavior, Tehran University, Tehran, Iran
4. Department of Educational Management, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran

---

Abstract

By the play, athletes' thoughts and ideas can be developed from childhood and help them to progress physically, mentally, emotionally and socially in the future. The purpose of this study was to identify the indicators of child play club with play and maturity approach. In order to identify, analyze and report patterns in the data that play a key role in the activities of the child club, a qualitative method and thematic analysis strategy were used. To them analysis and achieving valuable indicators, in-depth interviews were conducted with 20 experts in this field. The findings suggested that six themes, including the development of operational programs with a balanced growth approach, physical activity, maturity measurement, developmental assessment, painting analysis, and qualified and expert trainers, could be used as psychological indicators to create the desired situation. Consider covering the balance of soul and body. In general, the obtained indicators show that creating a good children's club, by employing qualified educators, can increase children's cognitive activities and minimize children's psychological changes and play an effective role in promoting a healthy lifestyle for children.

Received: 02 Jun 2020

Accepted: 31 Aug 2020

Keywords: Club, Play, Child, Psychology, Maturation.

-
1. Email: n.golshirazi@khuisf.ac.ir
  2. Email: saffari.marjan@modares.ac.ir
  3. Email: drmnamazi@yahoo.com
  4. Email: mnadi@khuisf.ac.ir

Extended Abstract

Abstract

The aim of this study was to identify practical indicators of children's play club based on sport psychology approach, indicating the development as the most appropriate framework for examining children's social and psychosocial experiences in sport. This theoretical approach provides the best understanding of children's athletic behaviors through focusing on changes in cognitive abilities that help describe individuals' behavioral changes (Best, 2010). From Masters (2008) and Best's (2010) point of view, it is inferred that improving the mental development framework of children via play can be effective in promoting mental development in sports activities. Therefore, according to the topic of the present study emphasizing the child; play and physical activity are more meaningful from the perspective of sports psychology and encourage researchers to identify practical indicators of children's play and sports clubs.

Materials and Methods

In this qualitative study, the used strategy was content analysis consisting of six stages: familiarizing yourself with your data (transcribing data, reading and re-reading the data, and noting down the initial ideas), generating initial codes (coding interesting features of the data in a systematic fashion across the entire data set, collecting data relevant to each code), searching themes (collecting codes into potential themes, gathering all data relevant to each potential theme), reviewing themes (checking if the

themes work in relation to the coded extracts (level 1) and the entire data set (level 2), generating a thematic 'map' of the analysis), defining and naming theme (ongoing analysis to refine the specifics of each theme, and the overall story the analysis tells, generating clear definitions and names for each them), producing the report (selection of vivid, compelling extract examples, final analysis of the selected extracts, relating the analysis to the research question and literature, producing a scholarly report of the analysis) (Brown & Clark, 2006).

In order to carry out the content analysis process, in-depth interviews were conducted with 20 experts. Interviewees were in four groups of university professors experienced in scientific and executive activities, planner experts in the field of children, managers with coaching experience (in some cases with two roles: coach and manager) and competent educators. After recording and conducting the interviews, the key points were extracted and analyzed thematically under the title of initial codes. Moreover, the codes were obtained based on the study of literature and documents related to the pioneer countries in this field. The current study was conducted based on purposeful and snowball sampling method. Sampling was gradually continued until data saturation. Reliability of the interviews was confirmed using Holsti method (1969) of 89%. Validity of the study was analyzed base on the views of Maycut and Merhoos (1994), quoted by Biabangard (2013) like transferability, member checking and triangulation.

Findings

According to the results of the ongoing study, there were 6 themes: 1) development of action plans with a balanced development approach (activities based on balanced development in social, cognitive, emotional and physical dimensions of the child, designing programs for maturation, categorization of classes based on developmental stages, designing activities based on characteristics of the child's age, designing activities based on children's individual differences, developing programs based on children's needs, having a variety of activities, appropriate play time, classifying classes based on children's ability, designing activities in all body axes), 2) physical activity (child and play-based activities, play rooted in culture,

children's sports, purposeful play design, play in nature, design enjoyable plays, types of plays (exploratory, intellectual, emotional , adventurous, irregular, electronic, ..)), 3) measurement of maturity (genetics, measurement of motor development, fitting exercise with the nervous status, muscular and skeletal situation), 4) Developmental measurement (measurement of physical ability, measurement of physical health), 5) painting analysis (painting as a means of recognizing symbols and values, painting as a means of global communication in sharing ideas and feelings) painting as a method to identify children's problems, painting to show children's personality), and 6) competent and professional trainers (educators 'mental health, educators' internship, desirable personality, educating educators in related fields).

Table 1- Themes' categories of children's clubs

Sample interviewer codes	The main themes
Universally, when you want to work with a child, you have to consider all four aspects to develop. Biological, physical, psychological, sociological and scientific cognition of these should be developed together in four pillars.	Editing operational plans with a balanced development approach

Table 1- Themes' categories of children's clubs

Sample interviewer codes	The main themes
Children do not use upper extremities as much. The movements that children use are mostly flexion extensions, and we rarely use abduction and adduction. Rotation is also not be used as much. The design should be in a way that you can have movement in frontal/coronal plane	Physical activity
In connection with the development of motor skills in young children, environmental and genetic factors affect the development of children.	Maturity measurement
Every week changes of the children's growth should be measured accurately.	Growing measurement
Painting is children's language to share their inner feelings and emotions.	Painting analysis
Trainers must take a scientific and operational course like an academic discipline and have knowledge in the field of psychology and physical education.	Competent and professional trainers

Conclusion

Healthy children as the social capital of a society can have a significant impact on improving the structures of their environment. For this reason, purposeful design of activities and definition of useful function in children's club nurtures a more fertile and creative child. The present study was conducted to identify valuable criteria to promote children's club activities. The practical indicators of children's club were obtained using

content analysis method based on the previous research of the researchers and the interviews in the current study. However, what needs to be considered is how to place these indicators in the structure of the club; hence, the appropriate activities can be designed. In general, the obtained indicators suggested that creating a desirable children's club through the use of qualified educators was effective in increasing children's cognitive activities, minimizing children's

psychological changes and promoting their healthy lifestyle. It is noteworthy that these indicators are based on interviews and existing studies so

future research can achieve different indices.

Keywords: Club, Play, Child, Psychology, Maturation

مقاله پژوهشی

شناسایی شاخص‌های کاربردی باشگاه بازی کودک با رویکرد روان‌شناسی ورزشی

نفیسه گل‌شیرازی^۱، مرجان صفاری^۲، مهدی نمازی‌زاده^۳، و محمدعلی نادى^۴

۱. دکتری تربیت بدنی، گروه مدیریت ورزشی، واحد اصفهان، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان (خوراسگان)، ایران
۲. استادیار، گروه علوم ورزشی، دانشگاه تربیت‌مدرس، تهران، ایران (نویسنده مسئول)
۳. دانشیار، گروه رفتار حرکتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران
۴. دانشیار، گروه علوم تربیتی، واحد اصفهان، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان (خوراسگان)، ایران

چکیده

از طریق بازی می‌توان فکر و اندیشه ورزشکاران را از کودکی رشد داد و به او کمک کرد تا در آینده از نظر جسمی، روانی، عاطفی و اجتماعی پیشرفت کند. پژوهش حاضر با هدف شناسایی شاخص‌های کاربردی باشگاه بازی کودک با رویکرد روان‌شناسی انجام شد. در جهت شناسایی، تحلیل و گزارش الگوهای موجود در داده‌هایی که در فعالیت‌های باشگاه کودک نقش کلیدی دارند، از روش کیفی و از استراتژی تحلیل مضمون استفاده گردید. به منظور تحلیل مضمون و دستیابی به شاخص‌های ارزشمند، با ۲۰ متخصص این حوزه مصاحبه عمیق انجام شد. یافته‌ها حاکی از آن بود که شش مضمون شامل تدوین برنامه‌های عملیاتی با رویکرد رشد متعادل، فعالیت‌بدنی، سنجش بالیدگی، سنجش نمو، تحلیل نقاشی و مربیان شایسته و متخصص را می‌توان به عنوان شاخص‌های کاربردی با نگاه روان‌شناسی، در جهت ایجاد وضعیت مطلوب به طوری که تعادل روح و جسم را پوشش دهد در نظر گرفت. به طور کلی شاخص‌های به‌دست آمده نشان می‌دهند ایجاد یک باشگاه مطلوب کودک، با بکارگیری مربیان شایسته، می‌تواند فعالیت‌های شناختی کودکان را افزایش دهد و تغییرات روان‌شناختی کودکان را به حداقل برساند و در ارتقاء سبک زندگی سالم کودکان نقش مؤثری داشته باشد.

تاریخ دریافت:

۱۳۹۹/۰۳/۱۲

تاریخ پذیرش:

۱۳۹۹/۰۶/۱۰

کلید واژه‌ها:

باشگاه، بازی، کودک، روان‌شناسی، بالیدگی

مقدمه

هدف آموزش کودکان پیش‌دبستانی بر سه حوزه عمومی متمرکز است: الف) رشد جسمی و حرکتی؛ ب) رشد اجتماعی و هیجانی؛ ج) رشد زبانی-شناختی. پژوهش‌های قابل توجهی اشاره به بازی و جنبه‌های رشد و یادگیری دارد که شامل کار در حوزه روان‌شناسی

کودکان نبض آینده جامعه محسوب می‌شوند از این رو نگاه به دنیای کودکان و برنامه‌ریزی در جهت شکوفایی استعدادها و حفظ سلامت آنها در همه ابعاد رشد از جمله مسئولیت‌های هر جامعه به شمار می‌آید. به طور کلی

1. Email: n.golshirazi@khuif.ac.ir
2. Email: saffari.marjan@modares.ac.ir
3. Email: drmmamazi@yahoo.com
4. Email: mnadi@khuif.ac.ir

کودکان تمام‌وقت از شاخص توده‌بدنی^۶ کمتری برخوردار بودند، زمان بیشتری برای بازی داشتند، جلسات فعالیت‌بدنی بیشتر و رتبه بالاتری در مشارکت ورزش با والدین داشتند. همچنین کمتر به تماشای تلویزیون می‌پرداختند (گاتفرد و لی، ۲۰۱۷).

مشارکت کودک در فعالیت‌بدنی نشان دهنده بالیدگی مطلوب کودک است. در واقع بالیدگی تغییراتی است که در الگوی فعالیت‌بدنی کودکان در بازه سنی ۲ تا ۷ سال باید در نظر گرفت تا آنها بتوانند در هر بازه سنی به فعالیت‌هایی متناسب با رشد خود بپردازند (باشترین^۸، ۲۰۱۵). رشد به تغییرات قابل اندازه‌گیری در اندازه بدن و ترکیب بدن و سیستم‌های مختلف بدن اشاره دارد، در حالی که بالیدگی اشاره به پیشرفت به سمت وضعیت بلوغ را دارد؛ در جریان بالیدگی نسبت به افزایش توده عضلانی، فعالیت هورمون‌ها افزایش می‌یابد و استفاده روزانه کودکان از فعالیت‌های حرکتی، بازی‌ها و آموزش‌بدنی به آنها اجازه می‌دهد مجموعه‌ای از مهارت‌های حرکتی را به دست آورند (ماننا^۹، ۲۰۱۴).

درک این که چگونه کودکان در طول دوران کودکی تغییر و رشد می‌کنند، نیازمند بررسی عوامل مختلفی است که بر رشد جسمی و روانی تأثیر می‌گذارد (کندلر^{۱۰}، ۲۰۰۵). بازی به نوعی فعالیت‌بدنی و یا ورزش محسوب می‌شود که تکرار آن در اوایل کودکی در بهبود سلامت جسمی، اجتماعی و روانی تأثیرگذار است (ماتا و همکاران^{۱۱}، ۲۰۱۹) از دیدگاه روان‌شناسی، یادگیری و بازی می‌تواند همزمان باشد؛ این نتایج برای محققان و مربیانی که به دنبال ادغام بازی و یادگیری هستند بسیار مهم است، زیرا بر اعتقادات آنها نسبت به

رشد، انسان‌شناسی، علوم اعصاب، مردم‌شناسی و مطالعات آموزشی است (وایت‌برد و همکاران^۱، ۲۰۱۷). یادگیری و رشد کودکان وقایع منفعل نیستند. در عوض، یک پویایی پیچیده بین زبان‌آموزان و محیط آنها، منجر به شکل‌گیری رشد آنها می‌شود که حاصل دستاوردهای جسمی، اجتماعی، آموزشی و شخصی است (فیتزجرالد^۲، ۲۰۱۰). محققان بر تدوین برنامه عملیاتی در جهت پوشش‌دهی زمینه‌های مختلف رشد تأکید دارند (کلیک، ترجمه کریم‌زاده، راه‌پیمان، معتمدی، طهماسبی و ولی‌جانی، ۲۰۱۸). مشارکت کودکان در ورزش به واسطه پنج عامل اصلی، درک شایستگی، سرگرمی و لذت بردن، والدین، یادگیری مهارت‌های جدید و دوستان و همسالان، مشخص می‌شود. علاوه بر این عوامل روان‌شناختی و بافت فرهنگی-اجتماعی که کودکان در آن بازی می‌کنند بر انگیزه‌های آنها در مشارکت تأثیر می‌گذارد؛ مهم است که رفتارها و عملکرد مربیان با نیازهای آنها مطابقت داشته باشد (بایلی، کوپه و پرسی^۳، ۲۰۱۳).

در کشورهای پیشرو در حوزه کودک سیاست‌گذاری‌ها در اوایل کودکی، در جهت بازی‌های فعال و شیوه‌های زندگی سالم بنا شده است (اژانس ملی آموزش فنلاند^۴، ۲۰۱۶). محققان چگونگی بهبود سلامت با فعالیت‌بدنی را در مهار بیماری‌های مختلف از جمله کاهش احساس افسردگی و اضطراب، کمک به کنترل وزن، کمک به ایجاد و حفظ سلامت در استخوان‌ها، عضلات و مفاصل و بهبود و تقویت سلامت روان، منتشر کرده‌اند (گراهام^۵، ترجمه دانا، چهارباغی، گوزل‌زاده، رحیمی‌زاده و سلطان‌احمدی، ۲۰۱۹). یک مقایسه بین کودکان مهدهای تمام‌وقت در مقایسه با نیمه‌وقت نشان داد

6. BMI
7. Gottfried & Le
8. Bashrin
9. Manna
10. Kendler
11. Maatta & et al

1. Whitebread & et al
2. Fitzgerald
3. Bailey, Cope & Pearce
4. Finnish National Agency for Education
5. Graham, Holt and Parker

موضوع یادگیری و بازیگوشی کودکان می‌تواند اثرگذار باشد (لتومیو و سبل،^۱ ۲۰۲۰).

اماکن و فضاها در ایجاد رفتارهای مطلوب نقش مهمی ایفا می‌کنند (حیدری، حیدری‌نژاد، صفاری و خطیبی، ۲۰۱۹). فضای بازی به عنوان مکان شکل‌دهنده رفتار کودکان، نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ در بین دوازده متغیر محیطی، از مهم‌ترین فاکتورهای محیطی، در دسترس بودن فضای باز و اندازه آن مطرح شده است (تانجی، جونز و اکیلی،^۲ ۲۰۱۶). به خصوص فعالیت در فضای باز بر رفتار بازی و شادی کودکان تأثیر معناداری داشته به طوری که ۷۱٪ از تغییرات در رفتار بازی و ۹۸٪ از تغییرات در شادی کودکان تحت تأثیر فعالیت آنها در فضای باز طبیعی بوده است (فتحی‌رضایی، کشاورز و حجت‌زمانی، ۲۰۲۰).

باشگاه کودک از جمله فضاهای تعبیه شده برای کودکان است. باشگاه کودک^۳ در جایگاه نقش کلیدی در رشد کودک، واژه‌ای برای مهددا و پیش‌دستانی‌های منحصر بفرد که دارای زمین‌های ورزشی، اردوگاه، کلاس‌های رقص، هنر و صنایع دستی هستند تعریف شده است (تم‌فورست،^۴ ۲۰۱۸).

با توجه به اهمیت دیدگاه کودک در درک از مفاهیم محیطی کارشناسان پژوهش‌های مختلفی را برای روشن کردن معنا و تفسیر نقاشی‌های کودکان، به عنوان زبان آنها انجام داده‌اند و معتقدند از طریق روند مشاهده و تجزیه و تحلیل طرح‌های کودکان، می‌توان بینش را در رشد اجتماعی/ عاطفی، جسمی و فکری هر کودک تخمین زد (فرخی و هاشمی،^۵ ۲۰۱۱).

مراکز بازی در کشورهای مختلف خدمات متفاوت ارائه می‌کنند؛ به طور مثال در انگلستان کودکان شاید از

بازی برای تمرین مکالمات و روابط، از حل منازعه استفاده کنند. صحبت کردن با آنها کمک می‌کند تا در مورد نحوه استفاده از زبان در مکالمه و همچنین نحوه همکاری در فعالیت‌های عملی یا بدنی را یاد بگیرند (کای،^۶ ۲۰۰۰). همچنین مربیان با استفاده از حرفه مربیگری، ارزیابی مناسبی از نیازهای فعلی، جاری و آینده کودکان انجام می‌دهند (برسیل،^۷ ۲۰۱۱). والدین کودکان را در استفاده از رسانه‌های الکترونیکی محدود می‌کنند و آنها را به فعالیت بیشتر تشویق می‌کنند (سلامتی فعال کودک،^۸ ۲۰۱۸). مسئولیت مربیان ترویج همکاری، کارگروهی و بازی عادلانه، تقویت سهم همه کودکان در یک گروه، ارائه یک محیط حمایتی و نشان دادن حساسیت به تفاوت‌های فردی است؛ مربیان باید فعالیت‌های مختلف را برنامه‌ریزی کنند، زمانی را برای یادگیری مهارت‌ها قرار دهند و در نظر داشته باشند که متناسب با دوره‌های رشد، هماهنگی و مهارت‌ها تغییر خواهند کرد (اسپرت‌آیواس،^۹ ۲۰۱۹). اورگرین برنامه منحصر به فرد کودکان را در اورگرین بریک ورکس^{۱۰} ارائه می‌دهد که در جهت کاوش و کشف مناطق سبزه‌تر تورتو قرار دارد. هنگامی که کودکان را در محیط‌های جدید درگیر می‌کنیم، فرصت‌هایی را برای موفقیت آینده آنها فراهم می‌کنیم. از طریق بازی‌های دستی^{۱۱} در محیط‌های طبیعی به کودکان کمک می‌کنیم تا اعتماد به نفس و همدلی، حل مسئله سازنده و پیشرفت مهارت را در آغوش بگیرند که به آنها کمک می‌کند تا شهرهای شکوفای آینده را ایجاد کنند؛ اصول این برنامه شامل، مکان‌محور (ایجاد پایه و اساس دانش از طریق تمرکز بر طبیعت، فرهنگ و جامعه محلی)، اکولوژیک (فراهم

7. Bercial
8. Active Health Kids
9. SportAus
10. Evergreen Brick Works
11. Handy Play

1. Letourneau & Sobel
2. Tonge, Jones & Okely
3. Kidsclub
4. Themeforest
5. Farokhi & Hashemi
6. Kay

کودک انداخته شود، خدمات جهانی مانند، مراقبت‌های سلامتی، مراقبت روزانه کودک و کلوپ‌های ورزشی برای همهٔ کودکان و خانواده‌ها وجود دارد. این‌ها مکان‌های مهمی برای پیشگیری از مشکلات و پاسخ به سؤالات متداول در مورد تربیت است. هدف خدمات جهانی، بهینه‌سازی رشد و تربیت فرزندان و جلوگیری از بدتر شدن مشکلات فعلی است (بات، لیندن، کوجمان و کامباتینگ،^۵ ۲۰۱۱). ولی در ایران افزایش آمادگی جسمانی کودکان بازی و فعالیت‌بدنی محور برنامه‌های آموزشی، باشگاه‌های کودک قرار گرفته و برنامه‌ریزی در راستای تولید شادی و نشاط، کمک به شکوفایی خلاقیت، پاسخ به نیازهای کودکان، مبارزه با فقر حرکتی، کمک به کودکان برای ایجاد تعادل روحی روانی و آموزش درس زندگی قرار گرفته است (مانوشهر،^۶ ۲۰۱۸). به طور کلی در ایران باشگاه‌های کودک بر مبنای اهداف واحدی قرار ندارند و با توجه به رویکردهای مدیریتی متفاوت و باورها، اقدام به انتخاب اهداف می‌کنند. اما آنچه بسیار مشهود است فضای مورد نظر متناسب با فعالیت‌های کودک در نظر گرفته نشده است. بنابراین نمی‌توان انتظار داشت کودک در همه ابعاد رشد (جسمی، ذهنی، عاطفی و اجتماعی) به حد مطلوب برسد.

هنگامی که مربیان به تنظیم کردن کمک و راهنمایی‌های‌شان متناسب با نیازهای کودکان می‌پردازند، احتمال خودراهبرتر شدن کودکان در زمینه بازی به همان‌گونه که ویگوتسکی پیش‌بینی کرده است افزایش می‌یابد (تراویک‌اسمیت و دیزیرگات،^۷ ۲۰۱۱). مربیگری مؤثر یک برنامهٔ کاربردی است که پیشنهاد می‌دهد مربیان با توجه به تغییر نیازهای مخاطبان، از زمینه‌های مختلف دانش (حرفه‌ای، بین‌فردی و

آوردن تماس مستقیم کودکان با طبیعت)، کارهای دستی (خلق زمینه ای برای وادار کردن یادگیری از طریق تجربیات چند حسی و مستقیم)، فعال و متحرک (حرکت دادن بدن برای درگیر کردن ذهن)، هنر تزریق شده (نفس کشیدن زندگی به یادگیری از طریق خلاقیت، روایت‌های قانع‌کننده و فعالیت‌های هنری)، یکپارچگی (یافتگی دانش و مهارت از طریق مضامین اکولوژیکی و تجربه‌های جذاب) (اورگرین،^۱ ۲۰۱۹). به طور کلی باشگاه‌های کانادا بر رشد کودک در سنین مختلف از طریق بازی تأکید دارند و به دنبال آموزش مربیان در راستای یک مدل هستند. باشگاه‌های نیوزلند بر یادگیری فعال تأکید دارند، از معلمان متخصص و از بازی به عنوان ابزاری برای یادگیری، تقویت تعاملات اجتماعی و فعالیت‌های حرکتی روزانه استفاده می‌کنند. دارای خدمات اختصاصی هستند و از مربیان واجد شرایط استفاده می‌کنند. آنها دائماً در حال ارزیابی برنامه‌های باشگاه هستند، برای کودکان زیر دو سال به ازای هر ۴ کودک یک مربی و کودکان بالای دو سال هر ۸ کودک یک مربی پیش‌بینی کرده‌اند؛ فضای بازی متناسب با سن متفاوت خواهد بود و محیطی ارزشمند برای بهترین شروع زندگی از طریق معلمان متخصص برای رشد و کاوش کودکان فراهم شده است (لسمایلز،^۲ ۲۰۱۸). تمرکز بر برخی روش‌های درمانی مانند درمان رفتاری‌شناختی و بازی‌درمانی از دیگر اهداف باشگاه‌های نیوزلند است (ایکسپات کیدز،^۳ ۲۰۱۸). به طور کلی باشگاه‌های نیوزلند اهداف متعددی را از طریق بازی‌ها دنبال می‌کنند و تلاش بر به روزرسانی دانش مربیان دارند. همچنین برنامه‌های آموزشی کودکان بر سبک زندگی فعال تأکید دارند (وگمانز و همکاران،^۴ ۲۰۱۸). اگر نگاهی به سیستم بهزیستی

5. Baat, Linden, Kooijman & Combating
6. Trawick- Smith&Dziurgot

1. Evergreen
2. Les mills
3. Expat Kids
4. Weggemans

تغذیه‌ای برخوردار است: این روش‌ها عبارتند از: ۱) آمار حیاتی، ۲) علائم بالینی، ۳) روش آزمایشگاهی و ۴) تن‌سنجی (کشفی و خان‌جیحونی، ۲۰۱۳). آزمون‌های جسمی و مهارت‌های حرکتی گواهی بر وجود تفاوت میان سن تقویمی و سن زیستی افراد است (مه‌جور، ۲۰۱۶).

تغییرات ساختار شهری و کمبود فضای بازی، شهر را ملزم به پاسخ به این نیاز کودکان می‌کند؛ بنابراین نیاز به فضایی متناسب با فعالیت‌های کودک و طراحی فعالیت‌ها در قالب بازی با چشم‌انداز رشد متعادل کودک ضروری به نظر می‌رسد (تانجی و همکاران، ۲۰۱۶). باشگاه کودک می‌تواند برای رده‌های سنی مختلف باشد اما کودکان ۲ تا ۷ سال به این دلیل که حافظه خوبی برای مفاهیم ملموس دارند، دستورالعمل‌های بازی را می‌پذیرند، به ورزش‌ها و بازی‌های سازمان یافته می‌پردازند و در تقسیم‌بندی پیاده در مرحله پیش‌عملیاتی قرار دارند (باشترین، ۲۰۱۵)، به عنوان گروه هدف در این پژوهش انتخاب شده‌اند.

با توجه به بررسی‌های انجام شده مراکز کودک متعددی در کشور در حال ارائه خدمات هستند. اما آیا این مراکز در مسیر رشد کودکان برنامه‌ریزی می‌کنند؟ عوامل بسیاری در پرورش کودکان تأثیرگذار است که احتمال در آنها بعضاً می‌تواند نتیجه نامناسبی در برداشته باشد. به نظر می‌رسد عدم وجود متولی در حوزه کودک منجر به نفوذ سلاقی و تفکرات متعددی در این عرصه گردیده است. همچنین در برخی از این مراکز مباحث درآمدزایی از تولید محتوای مناسب پیشی گرفته است. برخی از این مراکز هم با الهام از مراکز کودک سایر کشورها بدون توجه به فرهنگ و تمدن ایرانی دایر شده است. همچنین مطالعات در این زمینه نشان داد مطالب پژوهشی بسیار اندکی در ارتباط با باشگاه کودک انتشار یافته است. با توجه به وجود چنین سرمایه‌های

درون‌فردی بهره‌مند باشند. توانایی‌های مربیان، هنگامی که به روش یکپارچه اعمال شود، اجازه می‌دهد آنها نقش خود را بهتر ایفا کنند، نیازهای خاص کودکان را در حوزه ورزش، درک کنند، ارزیابی مناسبی از نیازهای فعلی، جاری و آینده کودکان انجام دهند، فرصت‌های آموزشی را با توجه به نیازهای آموزشی در نظر گیرند، تصویری از یک مربی ایده‌آل را به طور شفاف به کودک نشان دهند و یک فرهنگ بهبود مستمر، که منجر به ایجاد مشخصاتی ممتاز برای مربیان کودک می‌شود در روند مربیگری را دنبال کنند. همچنین فلسفه مربیگری کودک تلاش می‌کند تا دستاوردهای در حال توسعه را که بر گرفته از فرهنگ محلی است و با ورزش ارتباط دارد به حداکثر برساند. بنابراین هنگامی که مربی به وظایف خود به خوبی عمل کند، شرکت در ورزش می‌تواند از توسعه کل فرد پشتیبانی کند و زمانی که نیست، منجر به رفتارهای منفی شود (برسیل، ۲۰۱۱).

تفسیر نتایج سنجش و اندازه‌گیری در تعلیم و تربیت را می‌توان به‌عنوان وسیله‌ای برای گردآوری یک رشته اطلاعات منظم درباره ویژگی‌های رفتار کودک و تجزیه و تحلیل این اطلاعات به عنوان پایه و اساس یک سلسله تصمیم‌گیری‌های خاص تعریف کرد (همتی‌نژاد و رحمانی‌نیا، ۲۰۱۴). از جمله پرسش‌نامه سلامت روان کودکان پی‌اس‌ای^۱ که توسط جلینک، مورفی و بورنز^۲ تهیه شده است. آزمون چک لیست تصویری نشانه‌های مربوط به مشکلات کودکان یک پرسش‌نامه ۳۵ سئوالی است که نمره کلی حاصل از این پرسش‌نامه بیانگر احتمال ابتلا کودک به مشکلات روانی-اجتماعی است (جلینک، مورفی و برنز، ۱۹۸۶). در یک جامعه انسانی وضعیت تغذیه کودکان بر اساس چهار روش بررسی می‌گردد. در صورتی که این روش‌ها به استاندارد جهانی نزدیک باشند آن جامعه از سلامت

اجتماعی، برنامه‌ریزی صحیح و تولید محتوای غنی امری ضروری تلقی می‌گردد؛ و نظر به اهمیت چنین باشگاه‌هایی در رشد کودک، سئوالی به ذهن می‌آید که با رویکرد بازی و بالیدگی چه شاخص‌هایی می‌تواند معرف یک باشگاه کودک مطلوب باشد تا بتواند کودکان سالمی را در جامعه پرورش دهد؟

از دیگر موضوعات قابل تأمل در این حوزه آمار بهزیستی در ارتباط با کودکان مهدها بود که بنابر نظر کارشناس آن حوزه از هر ۹ کودک در اصفهان ۱ نفر به مهد می‌رود. مبالغ بالای این مراکز علت اصلی این موضوع بوده است. نداشتن متولی واحد در این حوزه منجر به تولید محتواهای متفاوت شده اما سیستم ارزیابی‌کننده‌ای در کشور نیست که مشخص کند آیا این مراکز در همه ابعاد کودک را رشد می‌دهند تا کودک سالم پرورش یابد؟ چه مواردی باید معیارهای مهم و در اولویت اول و چه مواردی می‌تواند اولویت دوم در این باشگاه‌ها قرار گیرد؟ پژوهش‌های علمی انجام شده در حوزه بازی کودک هم در کشور انگشت شمار است. از معضلات مهمی که در طی روند پژوهش مشخص شد، مربیان در این حوزه باید با علوم متعدد، روان‌شناسی رشد، روان‌شناسی ورزشی، رشد و تکامل حرکتی، رفتار حرکتی، فیزیولوژی کودکان، سنجش و اندازه‌گیری، مدیریت کودکان، جامعه‌شناسی و فلسفه کودک، آشنا باشند. اما در حال حاضر اکثر مربیان فعال در این حوزه در سایر رشته‌ها تحصیل کرده‌اند که به نظر ضعف بزرگی محسوب می‌شود. با توجه به این که آموزش و پرورش روند یکسانی را از بعد ۷ سالگی دنبال می‌کند پرورش ناهماهنگ و متفاوتی را کودکان تجربه می‌کنند که منجر به نتایج منفی می‌گردد. از طرفی چنانچه برای پرورش کودکان محتوای مناسبی تولید نشود استعدادها و قابلیت‌های کودکان شکوفا نمی‌گردد

و بهره‌وری نیروی انسانی در آینده با مشکل مواجه خواهد شد. بازی دارای دو قطب اصلی است؛ قطب پایدیا^۱ (پرورش قوای جسمانی و افکار عالی)، شامل بازی، شادی، نشاط، خوشدلی و خلاقیت و قطب دیگر لودوس^۲ (باقاعده و کنایه از سازمان یافتگی) نامیده می‌شود که طبعاً محدودیت در عملکرد و استقلال فرد را به دنبال دارد. بازی کودک از مرحله پایدیا آغاز می‌شود و به همین دلیل بازی برای کودکان کم سن و سال، بی قاعده و بسیار شیرین و جذاب است. خلاقیت، نشاط و تقلید از ویژگی‌های مهم بازی‌های دوران خردسالی است. حرکت به سمت لودوس باعث آشنایی کودک با قوانین و مقررات می‌شود و حرکت فرایند اجتماعی شدن کودک را تسریع می‌کند. به عبارتی در فرایند تکامل بازی از فعالیت‌های اختیاری بازی^۳ شروع می‌شود و به بازی‌های ورزشی^۴ ختم می‌شود (مسترز،^۵ ۲۰۰۸).

یک رویکرد نظری، رشد را به عنوان مناسب‌ترین چارچوب به منظور بررسی تجربیات روانی اجتماعی کودکان در ورزش پیشنهاد می‌کند. این چشم انداز با تمرکز بر تغییرات در توانایی‌های شناختی که به توصیف تغییرات رفتاری در افراد کمک می‌کند، بهترین درک از رفتارهای ورزشی کودکان را فراهم می‌کند (بست،^۶ ۲۰۱۰). از دیدگاه مسترز (۲۰۰۸) و بست (۲۰۱۰)، این گونه استنباط می‌گردد که ارتقاء چارچوب رشد روانی کودکان از طریق بازی می‌تواند در ارتقاء رشد روانی در فعالیت‌های ورزشی تأثیرگذار باشد.

تجزیه و تحلیل محتوا از تحقیقات روان‌شناختی ورزشی انجام شده بر روی کودکان نشان می‌دهد تعداد کمی از مطالعات بر روی این گروه سنی که مبتنی بر معیارهای شناختی-رشد بنیادی باشد، انجام شده است. لذا پتانسیل انجام بیشتر تحقیقات مرتبط با ابعاد رشد

1. Paidia
2. Ludus
3. Play

4. Game
5. Masters
6. Best

کودکان ضروری به نظر می‌رسد تا بتوان کودکان را به گونه‌ای پرورش داد که به لحاظ سلامت روانی و جسمی در حد مطلوب قرار گیرند و بعد از گذر از دوران کودکی، فعالیت‌های بدنی را با عملکرد بهینه انجام دهند. روان‌شناسی ورزشی مطالعه چگونگی تأثیر روان‌شناسی در ورزش، عملکرد ورزشی، ورزش و فعالیت‌بدنی است (ادلینگ، ۲۰۱۷). لذا با توجه به موضوع پژوهش حاضر که تأکید بر کودک دارد، بازی و فعالیت‌بدنی از دیدگاه روان‌شناسی ورزش بیشتر معنا و مفهوم خواهد داشت.

با توجه به موارد ذکر شده توجه خاص به شاخص‌های کاربردی باشگاه کودک امری ضروری است تا از این طریق بتوان در حفظ سرمایه‌های اجتماعی آینده کشور نقش فعالی داشت و در نزدیک شدن به چشم‌انداز والای کشور گام مهمی برداشت.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر با هدف شناسایی شاخص‌های کاربردی باشگاه بازی کودک با رویکرد روان‌شناسی ورزشی انجام شد. روش این پژوهش کیفی و استراتژی استفاده شده تحلیل مضمون است که در واقع تلاش و کوششی اندیشمندان برای معنادار کردن واقعیات محسوب می‌شود. تحلیل مضمون یکی از روش‌های ساده و کارآمد تحلیل کیفی است که داده‌های پراکنده و متنوع را به داده‌های غنی تبدیل می‌کند و شامل شش مرحله آشنایی با داده‌ها (بازخوانی مکرر داده‌ها و خواندن داده‌ها به صورت فعال به منظور جستجوی معانی و الگوها)، ایجاد کدهای اولیه (استخراج کدها که در واقع یک ویژگی از داده‌ها را معرفی می‌کند)، جستجوی مضامین (شامل دسته‌بندی کدهای مختلف در قالب کدهای گزینشی و مرتب‌کردن همه خلاصه داده‌های کدگذاری شده)، بازبینی مضامین (شامل دو مرحله،

مرحله اول بازبینی در سطح خلاصه‌های کدگذاری شده و در مرحله دوم اعتبار مضامین فرعی در رابطه با مجموعه داده‌ها)، تعریف نامگذاری مضامین (مضامین اصلی برای تحلیل ارائه شده تعریف و مورد بازبینی مجدد و داده‌های داخل آنها مورد تحلیل قرار گرفتن) و تهیه گزارش از تجزیه و تحلیل نهایی و انتخاب نمونه‌های منتخب و مرتبط با تحقیق است (براون و کلارک، ۲۰۰۶). به منظور انجام فرایند تحلیل مضمون، با ۲۰ نفر از نخبگان مصاحبه عمیق انجام شد. مصاحبه شونده‌گان در سه گروه اساتید دانشگاهی دارای سابقه فعالیت علمی و اجرایی در زمینه کودک، کارشناسان برنامه‌ریز در حوزه کودک در سطوح کشوری، مدیران باسابقه‌ای که دارای تجربه مربیگری (بعضاً دارای دو نقش مربی و مدیر) و جزء مراکز موفق کودک و همچنین مربیان برگزیده بودند. پس از ضبط و پیاده‌سازی مصاحبه‌ها نکات کلیدی تحت عنوان کدهای اولیه استخراج و مورد تحلیل مضمون قرار گرفت. همچنین کدهایی نیز بر اساس مطالعه ادبیات و اسناد مربوط به کشورهای پیش‌رو در این حوزه حاصل شد. در این پژوهش نمونه به صورت هدفمند و به روش گلوله‌برفی انتخاب شده است. نمونه‌گیری به صورت تدریجی و تا سرحد اشباع (زمانی که داده‌های تکراری به دست می‌آید) ادامه یافت. سنجش پایایی پژوهش حاضر با استفاده از فاصله بین دو کدگذار روش هولستی^۳ (۱۹۶۹) عدد ۸۹٪ را نشان داد (فریزی، ۲۰۱۶: ۹۵). به منظور رواسازی پژوهش بنا بر نظر می‌کات و مروهوس (۱۹۹۴) به نقل از بیابانگرد (۲۰۱۳) از درگیری طولانی (افزایش حساسیت نظری، مشارکت عملی و ارتباط با مشارکت‌کنندگان برای ارزیابی برداشت‌های محقق)، بازرسی مجدد مسیر کسب اطلاعات (انجام بازرسی ادواری اطلاعات و کدهای به دست آمده به جهت پیشگیری از سوگیری و اطمینان

1. Adling
2. Braun & Clarke

3. Holsti
4. Frisby

از صحت، توسط محقق و یک همکار (دانشجوی دکتری) آشنا به موضوع مورد پژوهش) و مثلث‌سازی (استفاده از چند گروه منابع، مصاحبه‌ها، ادبیات و مبانی نظری شامل مقالات، پایان‌نامه‌ها، کتاب‌ها و گزارش‌های متنی) استفاده شده است.

یافته‌ها

در این بخش محقق به منظور دستیابی به سؤال پژوهش به پیاده‌سازی کدهای حاصل از مصاحبه‌ها و ادبیات پرداخته است. با توجه به روش استفاده شده در این پژوهش مصاحبه‌ها در دفتر کار مشارکت‌کنندگان صورت گرفت و زمان مصاحبه‌ها از ۳۵ دقیقه تا ۱۳۰ دقیقه بود. به طور کلی ۲۵ ساعت مصاحبه‌ها به طول انجامید. مضامین استخراج شده در ۲۷ مضمون فرعی و در نهایت ۶ مضمون اصلی تنظیم گردید. نتایج کدگذاری متون و مصاحبه‌ها در جداول ذیل ارائه می‌گردد. مخفف مصاحبه شونده (م)، مخفف کد (ک) و مخفف متون (مت)، در نظر گرفته شده است.

جدول ۱- مقوله‌های شناسایی شده با نگاه کودک

مضمین اصلی	مضمین فرعی	فراوانی	نمونه کدهای مصاحبه‌شوندگان	کد مصاحبه شونده یا متون
				م ۴ ک ۱، م ۱۵ ک ۳، م ۱۴ ک ۷، م ۳ ک ۳، م ۵ ک ۲، م ۳۱ ک ۱، م ۶ ک ۱، م ۱۱ ک ۱، م ۱۶ ک ۲۹
	فعالیت‌ها بر مبنای رشد متعادل (ابعاد اجتماعی، شناختی، عاطفی و جسمانی کودک)	۱۲	م ۴: از حیث متخصصین از جنبه بونیورسال یعنی این‌که وقتی با بچه می‌خواهید کار کنید هر چهار جنبه را باید برای رشد در نظر بگیرید. زیستی و جسمانی، روان‌شناختی، جامعه‌شناختی و شناخت علمی این‌ها را باید با هم در چهار ستون رشد داد.	
	طراحی برنامه‌ها در جهت بالیدگی	۴	م ۳: این دغدغه را باید برای اندیشمندان بوجود آوریم که چکار کنیم این بچه‌ها بچه‌هایی بالنده شوند و از تربیت امن که مورد نظر روان‌شناسان هست برخوردار شوند.	م ۳ ک ۷، م ۹ ک ۷، م ۴ ک ۱، ک ۱
	رشد کودک با بازی و ورزش	۶	م ۱. بازی در مراحل تکامل حرکتی کودکان کسب مهارت‌های صحیح ورزشی را به همراه دارد.	م ت ۱ ک ۲، م ۱۲ ک ۱، م ت ۱ ک ۴۵، م ۲ ک ۶، م ۱۹ ک ۱۸

ادامه جدول ۱- مقوله‌های شناسایی شده باشگاه کودک

کد مصاحبه شونده یا متون	نمونه کدهای مصاحبه‌شوندگان	فراوانی	مضامین فرعی	مضامین اصلی
م ۲ کد ۷، م ۲ کد ۳۳، م ۳ کد ۲، م ۹ کد ۱۳، م ۵ کد ۳۴	م ۲. در سنین مختلف از نظر کلامی از نظر انتزاعی از نظر حسی حرکتی، یک بچه دو ساله با یک بچه ۳ ساله مدام در حال تغییر است از نظر توانمندی‌هایی که باید کسب کند.	۵	طبقه‌بندی کلاس‌ها بر مبنای مراحل رشد	
م ۱۰ کد ۲، م ۲ کد ۸، م ۳ کد ۱، م ۷ کد ۹، م ۱ کد ۶ م ۱ کد ۲۳	م ۱۰. در طراحی بازی باید نسبت به ویژگی‌های سنی طراحی کرد.	۶	طراحی فعالیت‌ها مطابق با ویژگی‌های سن کودک	تدوین برنامه‌های عملیاتی با رویکرد رشد متعادل
م ۱۲ کد ۳، م ۷ کد ۲۸، م ۲ کد ۱۴، م ۱ کد ۴۴	م ۱۲. بچه‌ها با یکدیگر متفاوتند و هرکدام از چیزی لذت ببرند که حس می‌کنند یاد می‌گیرند و قدرتمند می‌شوند.	۴	طراحی فعالیت‌ها بر مبنای تفاوت‌های فردی کودکان	
م ۷ کد ۷، م ۴ کد ۴ ، م ۱۷ کد ۳۰، م ۱۰ کد ۳۱، م ۵ کد ۱۱، م ۱۱ کد ۹	م ۷. ما باید به نیازهای کودک پاسخ دهیم نه به انتظارات خودمان	۶	تدوین برنامه‌ها با توجه به نیازهای کودکان	
م ۹ کد ۴۵، م ۲۰ کد ۱۰، م ۹ کد ۴۵	م ۹. کودکان با هر چیزی بازی می‌سازند و دوست ندارند همیشه یک مدل بازی کنند.	۳	تنوع فعالیت‌ها	
م ۲۱ کد ۲۴، م ۱ کد ۳۱، م ۱ کد ۵۷	م ۲۰. کودکان انرژی محدودی برای فعالیت‌ها دارند، باید زمان طلایی برای این فعالیت‌ها در نظر گرفته شود	۳	زمان بازی مناسب	
م ۱۲ کد ۹، م ۲ کد ۳۸، م ۱۲ کد ۹، م ۱۲ کد ۲۸، م ۶ کد ۱۰	م ۱۲. در اهداف باشگاه باید توانمندسازی کودکان تدوین شود و سطح بندی بر مبنای آن صورت گیرد.	۵	طبقه‌بندی کلاس‌ها بر مبنای توانمندی کودک	

ادامه جدول ۱- مقوله‌های شناسایی شده بانسگاه کودک

مضمین اصلی	مضمین فرعی	فراوانی	نمونه کدهای مصاحبه‌شوندگان	کد مصاحبه شونده یا متون
	طراحی فعالیت‌ها در تمام صفحات بدن	۲	م ۴. بچه‌ها از اندام فوقانی بسیار کم استفاده می‌کنند حرکاتی که بچه‌ها استفاده می‌کنند اکثراً فلکشن اکستنشن است و بسیار کم از آبداکشن و آداکشن استفاده می‌کنیم. روتیشن را هم کم استفاده می‌کنیم باید دیزاین طوری باشد که در صفحه فرونتال هم حرکت ببینید.	م ۴ کد ۹۲، م ۱۸ کد ۱۰
	کودک و بازی محور فعالیت‌ها	۶	م ۱۳. کودک باید خود در ساخت بازی نقش داشته باشد.	م ۱۳ کد ۸، م ۶ کد ۱۳، م ۱۷ کد ۴۷، م ۲۱ کد ۸، م ۱۳ کد ۸، م ۹ کد ۲۰
	ورزش کودک	۳	م ۱. بازی در مراحل تکامل حرکتی کودکان کسب مهارت‌های صحیح ورزشی را به همراه دارد.	م ۱ کد ۵۵، م ۱ ت ۱ کد ۵۵، م ۱ کد ۲۱
	بازی ریشه در فرهنگ	۲	م ۱. انتقال ارزش‌های فرهنگی از طریق بازی نیز یکی از شواهد تأکید بر بازی در آموزش است.	م ۱ ت ۱ کد ۶، م ۹ کد ۴۷
	طراحی هدفمند بازی	۵	م ۵. بازی‌ها در جهت پیشبرد اهداف طراحی شود.	م ۵ کد ۳۳، م ۲ کد ۱۷، م ۱۷ کد ۳۷، م ۱۰ کد ۲۶، م ۱ کد ۲۲
	بازی در طبیعت (چمن، ماسه، آب ..)	۴	م ۱۶. چمن مصنوعی، ماسه و آب سه عنصر اصلی بازی‌های کودک را تشکیل می‌دهند.	م ۱۶ کد ۳، م ۲۰ کد ۲۵، م ۱۶ کد ۳، م ۱۸ کد ۲، م ۱ کد ۸

ادامه جدول ۱- مقوله‌های شناسایی شده بانسگاه کودک

کد مصاحبه شونده یا متون	نمونه کدهای مصاحبه‌شوندگان	فراوانی	مضامین فرعی	مضامین اصلی
م ۱۵ کد ۷، م ۹ کد ۲۴، م ۴ کد ۱۲، م ۴ کد ۱۳،	م ۱۵. کودکان به دنبال اتفاقات آینده نیستند آنها فقط زمان حال را می‌شناسند و لذت بردن از آن زمان برایشان مهم است.	۴	طراحی بازی‌ها بر مبنای لذت در زمان حال انواع بازی (اکتشافی، فکری، هیجانی، ماجراجویی، بی‌قاعده، الکترونیکی...)	
م ۲۰ کد ۳۴، م ۱۱ کد ۱۶، م ۳ کد ۸۰، م ۱۲ کد ۲، م ت ۱ کد ۶۵	م ۲۰. راه‌اندازی سازمان تخصصی بازی، تئاتر و سرگرمی سازنده می‌تواند به حوزه کودک غنا بخشد.	۳		
م ت ۱ کد ۱۴، م ت ۱ کد ۱۳،	م ت ۱. در ارتباط با توسعه مهارت‌های حرکتی در کودکان نوپا فاکتورهای محیط و ژنتیک بر روی رشد کودکان تأثیر دارند.	۳	ژنتیک	
م ۲ کد ۳۶، م ۲ کد ۱۴، م ۳۶ کد ۱۶، م ۱۴ کد ۱۷، م ۲۱ کد ۸، م ۲۱ کد ۲۸،	م ۲. اگر بخواهیم به مسئله به طور علمی نگاه کنیم شاید سنجش یک سری مهارت‌ها منجر به این شود که بگوییم بچه ۳ ساله می‌تواند توانمندی‌های بچه ۴ ساله را داشته باشد. البته گاهی نقص در یک اندام داخلی منجر به کاهش توانمندی در کودک می‌شود، که آن هم جای بحث دارد.	۶	سنجش رشد اندام‌های داخلی	سنجش بالیدگی
م ۱۴ کد ۴، م ۴ کد ۳۰، م ۲۱ کد ۳۰،	م ۱۴. بازی‌ها متناسب با عضلات ریز و درشت و میزان هماهنگی عصب و عضله طراحی شود.	۳	تناسب تمرین با وضعیت عصبی، عضلانی و استخوانی	
م ۱۴ کد ۱۵، م ۳ کد ۱۰، م ۴ کد ۲۲ ، م ۱۲ کد ۱۳، م ۴ کد ۱۱۰، م ۱۶ کد ۲۱، م ت ۱ کد ۱۲،	م ۱۴. تغییرات رشد کودک باید هفته به هفته و خیلی دقیق اندازه‌گیری شود. آزمون بیلی ۳ خیلی مهم است از یک ماهگی رشد حرکتی بچه را خیلی دقیق می‌سنجد.	۷	سنجش رشد اندام‌های بیرونی	سنجش نمو

ادامه جدول ۱- مقوله‌های شناسایی شده باشگاه کودک

مضمین اصلی	مضمین فرعی	فراوانی	نمونه کدهای مصاحبه‌شوندگان	کد مصاحبه شونده یا متون
	سنجش سلامت جسمی	۳	م ۴. نباید سراغ ۳ درصدی که مشکل دارند سراغ افرادی بروید که درصد بالایی سالم هستند. بچه‌ها باید قاطی یاد بگیرند اما به تفاوت‌های فردی آنها توجه شود. اما بچه‌های استثنایی که خیلی خوب هستند را می‌توان با بقیه در نظر گرفت ولی آنهایی که خیلی بد و ضعیف هستند نیاز به تمرینات خاص دارند. که باید از این جامعه کنار گذاشته شوند.	م ۴ کد ۱۱، مت ۱ ک ۷۹
	نقاشی وسیله‌ای در شناخت نمادها و ارزش‌ها	۳	م ت ۱. طراحی به کودک در درک نمادها و نشانه‌ها که در بیرون از خانه می‌بیند و توسعه زبان کمک می‌کند.	م ت ۱ کد ۶۵ م ت ۱ کد ۷۶ م ت ۱ کد ۷۲
	نقاشی وسیله ارتباطی جهانی در به اشتراک‌گذاری ایده‌ها و احساسات کودکان	۳	م ۱۷. نقاشی زبان کودکان در به اشتراک‌گذاری احساسات و عواطف درونی کودک است.	م ت ۱۷ کد ۱۶، م ت ۱ کد ۶۲ م ت ۱ کد ۷۵
	نقاشی روشی برای شناسایی مشکلات کودک	۲	م ت ۱. نقاشی نقش مهمی در شناسایی مشکل کودکان و پیدا کردن راه حل و درمان دارد.	م ت ۱ کد ۶۴ م ت ۱ کد ۶۶
	نقاشی نشان دهنده شخصیت کودک	۳	م ت ۱. نقاشی یک راه مؤثر برای نشان دادن عزت نفس، احساسات، شایستگی اجتماعی و دیگر شخصیت‌های پنهان است.	م ت ۱ کد ۶۳ م ت ۱ کد ۶۹ م ت ۱ کد ۷۰
مربیان شایسته و متخصص	سلامت روان مربیان	۲	م ۱۳. مربیان باید سابقه کار با کودک بالایی داشته باشند و به لحاظ روانی از سلامت روانی برخوردار باشند.	م ۱۳ کد ۱۳، م ۱۸ کد ۲۱

ادامه جدول ۱- مقوله‌های شناسایی شده باشگاه کودک

کد مصاحبه شونده یا متون	نمونه کدهای مصاحبه‌شوندگان	فراوانی	مضامین فرعی	مضامین اصلی
م ۸ کد ۱۹، م ۱۳ کد ۱۴، م ۱۹ ک ۱۴	م ۸. مربی باید بتواند با بچه ارتباط بسیار خوبی برقرار کند به لحاظ لحنی و گفتار افرادی که سابقه کار ندارند اما تحصیلات مرتبط دارند باید یک سال به عنوان کارورز مشغول به کار شوند.	۳	کارورزی مربیان	
م ۱۰ کد ۱۲، م ۸ کد ۳۳	م ۱۰. مربیان باید هوش هیجانی و شخصیت خوبی داشته باشند.	۲	شخصیت مطلوب	
م ۵ کد ۴۱، م ۳ کد ۳۴، م ۱۷ کد م ۴۸، م ۷ کد ۲۹، م ۲۱ کد ۱۰	م ۵. مربیان باید یک دوره علمی و عملیاتی را مانند یک رشته دانشگاهی بگذرانند. باید در زمینه روان‌شناسی و تربیت‌بدنی اطلاعات داشته باشند.	۵	آموزش مربیان در حوزه‌های مرتبط	

بحث و نتیجه‌گیری

کودکان سالم به عنوان سرمایه‌های اجتماعی یک جامعه می‌توانند در ارتقاء ساختارهای محیط‌شان تأثیر قابل توجهی داشته باشند. از این جهت طراحی هدفمند فعالیت‌ها و تعریف کارکرد مفید در این‌گونه باشگاه‌ها کودک بارورتر و خلاق‌تری پرورش می‌دهد. این پژوهش در راستای شناسایی معیارهای ارزشمند ارتقاء دهنده فعالیت‌های باشگاه کودک انجام گردید. نتایج مطالعه بین ایران با کشورهای دارای رتبه بالا در شاخص رویکرد بازی نشان داد حوزه فعالیت در باشگاه‌های کودک در ایران محدودتر از سایر کشورها است و آنها اهداف جامع‌تری را دنبال می‌کنند (کای، ۲۰۰۰؛ لسمایلز، ۲۰۱۸؛ ایکسپات، ۲۰۱۸؛ اورگرین، ۲۰۱۹).

همچنین چشم‌انداز کشورها نشان داد در دو کشور انگلستان و هلند فعالیت‌های کودک مبتنی بر آموزش سبک زندگی سالم و فعال قرار گرفته و تأثیر چشمگیری در سالم‌زیستی کودکان دارد (وگمانز و همکاران، ۲۰۱۸). به نظر می‌رسد این روش کودکان

سالم‌تر و پرتوان‌تری را در جامعه تولید می‌کند. شاخص‌های کاربردی باشگاه کودک در سطح تحلیل مضمون، بر اساس پژوهش‌های انجام شده به دست آمده است. اما آنچه باید بدان توجه کرد چگونگی قرار دادن آنها در ساختار باشگاه است به نحوی که بتوان در اقدامی شایسته فعالیت‌های مناسبی طراحی نمود. مطابق با نتایج پژوهش، ۶ مضمون به دست آمده عبارت است از: ۱) تدوین برنامه‌های عملیاتی با رویکرد رشد متعادل (فعالیت‌ها بر مبنای رشد متعادل در ابعاد اجتماعی، شناختی، عاطفی و جسمانی کودک، طراحی برنامه‌ها در جهت بالیدگی، طبقه‌بندی کلاس‌ها بر مبنای مراحل رشد، طراحی فعالیت‌ها مطابق با ویژگی‌های سن کودک، طراحی فعالیت‌ها بر مبنای تفاوت‌های فردی کودکان، تدوین برنامه‌ها با توجه به نیازهای کودکان، تنوع فعالیت‌ها، زمان بازی مناسب، طبقه‌بندی کلاس‌ها بر مبنای توانمندی کودک، طراحی فعالیت‌ها در تمام صفحات بدن، ۲) فعالیت‌بدنی (کودک و بازی محور فعالیت‌ها، بازی ریشه در فرهنگ، ورزش کودک، طراحی هدفمند بازی، بازی در طبیعت (چمن، ماسه، آب ..)، طراحی بازی‌ها بر

انجام فعالیت کمتر خواهد کرد، خطر صدمات را به حداقل می‌رساند و کودکان خود را توانمندتر در اجرای حرکت خواهند دید و در نتیجه عملکرد بهتری خواهند داشت، این عملکرد بهینه، در افزایش عزت‌نفس کودکان تأثیر قابل توجهی دارد (گیو، لیو و لیو، ۲۰۱۸). از طرفی تدوین برنامه‌ها متناسب با تفاوت‌های فردی که یک اصل مهم آموزش است، شناخت بهتری نسبت به کنترل احساسات و تشخیص سازگاری اجتماعی (برون‌گرایی و درون‌گرایی) و میزان هوش کودکان ایجاد می‌کند. برون‌گرایی و درون‌گرایی می‌تواند پیش‌بینی کننده انتخاب کودک در بازی‌های انفرادی و یا گروهی باشد. این امر در انتخاب گروه‌های همسالان به منظور انجام بازی‌های گروهی و انتخاب وسایل مناسب مؤثر است. انتخاب گروه‌های مناسب به تداوم بازی و رضایت از آن کمک خواهد نمود و کار گروهی را در کودکان تقویت می‌نماید (الماگد، ۲۰۱۶). ارزیابی شخصیت، همچنان به عنوان ابزاری برای انتخاب ورزشکاران آینده‌دار برای تیم‌های حرفه‌ای در ایالات متحده استفاده می‌شود (راگلین، ۲۰۱۶). چنانچه طراحی فعالیت‌ها با تأکید بر نیازهای کودک طراحی شود، لازم است فضا و زمان با فعالیت متناسب داشته باشد. یکی از نکات مهمی که کد مصاحبه‌شونده ۴ کد ۹۲ به آن اشاره نمود این بود که ((متأسفانه در طراحی بازی‌ها به حرکت در تمام صفحات بدن توجه نمی‌شود)). بنابراین به منظور رشد جسمی متعادل همه اندام‌ها باید بازی‌ها به گونه‌ای در نظر گرفته شود که تمام صفحات بدن را پوشش دهد.

در تقسیم‌بندی کلاسی کودکان نظرات متعددی منتشر شده است اما بات و همکاران (۲۰۱۱) معتقدند تهیه مقیاس و برآورد سطح توانایی کودک به لحاظ جسمی و روانی می‌تواند تقسیم‌بندی قابل قبول‌تری را تأیید کند.

مبنای لذت در زمان حال، انواع بازی (اکتشافی، فکری، هیجانی، ماجراجویی، بی‌قاعده، الکترونیکی...))، (۳) سنجش بالیدگی (ژنتیک، سنجش رشد حرکتی، تناسب تمرین با وضعیت عصبی، عضلانی و استخوانی)، (۴) سنجش نمو (سنجش توانایی جسمی، سنجش سلامت جسمی)، (۵) تحلیل نقاشی (نقاشی وسیله‌ای در شناخت نمادها و ارزش‌ها، نقاشی وسیله ارتباطی جهانی در به اشتراک‌گذاری ایده‌ها و احساسات کودکان، نقاشی روشی برای شناسایی مشکلات کودک، نقاشی نشان دهنده شخصیت کودک)، (۶) مربیان شایسته و متخصص (سلامت روان مربیان، کارورزی مربیان، شخصیت مطلوب، آموزش مربیان در حوزه‌های مرتبط).

اولین مضمون اصلی، تدوین برنامه‌های عملیاتی با رویکرد رشد متعادل بود. بنابر نظر محققان رشد به ظهور تدریجی اشاره دارد و با الگوهای فزاینده پیچیده تفکر، درک، حرکت، صحبت‌کردن و فهمیدن مرتبط است (فیتزگرالد، ۲۰۱۰). معلمان و مراقبان پیش‌دستان باید محور پیوسته‌ای را که در رشد کودکان از نوپا تا سن مدرسه تداوم دارد، بشناسند و بر مبنای آن در مورد رشد کودکان قضاوت کنند و اعمال خود را متناسب با آن تنظیم نمایند. بنابراین عوامل فیزیکی، اجتماعی، آموزشی و شخصی در رشد تأثیرگذارند و در طراحی فعالیت‌ها باید به آنها توجه داشت (کلینک، ترجمه کریم‌زاده، راه‌پیما، معتمدی، طهماسبی و ولی‌جانی، ۲۰۱۸). هرگونه نارسایی رشد در سنین کودک، نقص عملکرد در بزرگسالی را پیش‌بینی می‌کند (راب، کتاماراجو، هاگ، ۲۰۰۰).

درک میزان رشد کودکان و نیازهای آنها و رعایت شیب افزایشی درجه شدت (میزان قدرت و سرعت) و پیچیدگی (ترکیب حرکات و میزان انعطاف‌پذیری) در طراحی فعالیت‌ها، چالش‌های مقاومتی کودکان را در

بر مبنای مضمون اول پیشنهاد می‌شود برنامه عملیاتی منطقی تدوین گردد. به این دلیل که بتواند مطابق با نیازهای کودک قابلیت تغییر داشته باشد و وسایل با ابعاد بدن کودک همخوان باشد. این برنامه نیاز به نظارت دارد چنانچه نهاد مرتبط با بازی و ورزش کودکان در ایران برنامه عملیاتی رشد در جهت ارتقاء روان آینده کودکان را تدوین نماید و به وضعیت کودکان زیر ۶ سال فعال در باشگاه‌های کودک به طور مستقیم دسترسی داشته باشد و بتواند عملکرد آنها را ارزیابی نماید، علاوه بر نظارت از راه دور می‌تواند به عدم رعایت برنامه‌ها، پیشنهادهای و انتقادات و یا علل عدم استفاده خانواده‌ها از مراکز موجود پی‌برد و مطابق با این اطلاعات برنامه‌ریزی‌های خود را با توجه به اقتضائات روز، به روزرسانی نماید.

دومین مضمون اصلی فعالیت بدنی بود، بازی می‌تواند در رشد مهارت‌های پایه حرکتی کودکان و مهارت‌های خاص ورزشی آنها در آینده تأثیرگذار باشد. این برنامه‌ها بر یادگیری و رشد متمرکز است و بر سلامت جسمی، رشد اندام‌ها و استحکام استخوان‌ها و رشد عاطفی تأثیرگذار است (ماتا و همکاران، ۲۰۱۹). حرکات ورزشی می‌تواند مناسب کودکان با طراحی شود و عضلات متعدد در محورهای مختلف بدن را در برگیرد.

فعالیت بدنی به کلیت بهزیستی کودک کمک می‌کند به این دلیل که هنگامی که کودک از نظر جسمی فعال است آندروفین آزاد می‌کند و روندهای شناختی و حافظه را بهبود می‌بخشد (دی‌لیگرو، اشی‌یرا، پرویا، دی‌لیگرو، ۲۰۱۹) در طراحی بازی‌ها لازم است با توجه به اهداف مورد نظر بازی، فضای مناسب، تناسب با فرهنگ و لذت بخش بودن آن در نظر گرفته شود (بایلی و همکاران، ۲۰۱۳). جذابیت فضای بازی و وسایل قابل دسترس برای کودکان محرکی برای جذب

آنها به فعالیت خواهد بود و به تبع آن علاقه آنها را در اجرای بازی افزایش خواهد داد و آنها از بازی کردن لذت می‌برند. از جمله، بازی‌های ریتمیک، که با ایجاد تحرک و نشاط به همراه موسیقی و ریتم، این فرصت را در اختیار کودکان قرار می‌دهد تا توانایی خود را در مهارت‌های برنامه‌ریزی و سازمان‌دهی، انعطاف‌پذیری، بازدارایی و فراشناخت تقویت کنند (صفای‌هنروری و مشکبیدحقیقی، ۲۰۱۹). طراحی بازی‌های لذت‌بخش به افزایش انگیزه کودکان در اجرا کمک می‌کند و قدرت روانی آنها را بالا می‌برد. ایجاد انگیزه در کودکان باعث رضایتمندی و افزایش یادگیری خواهد شد (هیئت ملی آموزش فنلاند، ۲۰۱۲).

به نظر می‌رسد انجام فعالیت‌های آموزشی در قالب بازی و فعالیت بدنی زمینه‌ساز شکوفاشدن استعدادها شود. فراهم کردن فرصت‌های متعدد و بستر مناسب در فضای سرپشته و باز، مطابق با آئین‌ها و طراحی‌های هدفمند که بتوان مهارت‌های شغلی را به‌طور واقعی نه شرایط مصنوعی، از طریق بازی‌ها به کودک آموزش داد ویژگی متمایزی برای باشگاه‌های کودک خواهد بود. لازم است در چنین باشگاهی والدین به طور سیستماتیک از میزان توانمندی کودکان‌شان در انجام فعالیت‌ها مطلع شوند تا با دریافت اطلاعات و بینش، تصمیم‌های مثبتی در جهت رشد کودک اتخاذ کنند. استخراج نکات مثبت آموزشی که در بطن بازی‌ها و داستان‌های قدیمی قرار دارد و طراحی بازی‌ها بر مبنای لذت، از دیگر مواردی است که لازم است در برنامه‌ریزی‌ها مورد توجه قرار گیرد.

بر مبنای مضمون دوم پیشنهاد می‌شود بازی‌ها به طور هدفمند بر مبنای رشته‌های ورزشی طراحی شود و از این طریق استعداد‌های ورزشی و قدرت روانی کودکان در انجام آنها بررسی شود. لازم است چنین ورزش‌هایی را با نظر متخصصان مجرب که در تربیت بدنی،

روان‌شناسی و رشد و تکامل حرکتی، صاحب‌نظر هستند در باشگاه‌های کودک اجرا نمود.

مضمون سوم سنجش بالیدگی است. بنابر نظر کندلر (۲۰۰۵) آنچه تأثیرات محیطی به نظر می‌رسد، ممکن است بازتاب تأثیر ژنتیک باشد. همچنین پیشرفت به سمت وضعیت بلوغ، در واقع عامل تعیین کننده‌ای در اجرای حرکات، درک از فعالیت‌ها و رشد روانی مطلوب، به تناسب نیاز رشته ورزشی است (مان‌نا، ۲۰۱۴)، که لازم است متخصصان این امر در پیاده‌سازی این مضمون هوشمندانه رفتار کنند تا بتوانند سلامت جسم و روان کودکان را در مسیر صحیحی هدایت کنند.

با توجه به تأثیر ژن‌ها در تمام ادوار زندگی بشر و اینکه ژن‌ها، محیط زیست و تعاملات بین این دو نیرو تعیین می‌کنند که چگونه کودکان از لحاظ فیزیکی و ذهنی رشد کنند (کندلر، ۲۰۰۵). لازم است به لحاظ ژنتیکی کودکان مورد بررسی قرار گیرند و اطلاعاتی که پیش‌بینی کننده مسیر پیشرفت رشد کودکان را مشخص می‌کند در اختیار والدین قرار گیرد.

یادگیری مهارت‌های حرکتی بستگی به سطح آمادگی فرد، یعنی آمادگی فیزیولوژیکی و روان‌شناختی دارد. آمادگی فیزیولوژیکی در کودکان ایجاد قدرت، انعطاف‌پذیری و استقامت لازم و همچنین توسعه سیستم‌های مختلف اندام است تا آنها بتوانند مهارت‌های حرکتی مورد نیاز فعالیت را انجام دهند (ادینگ، ۲۰۱۷). از جمله فعال‌سازی منحنی، که در انجام حرکات پیچیده و هماهنگ نمودن و در نهایت عملکرد اجرایی بسیار مهم است (بست، ۲۰۱۰). اگر در عملکرد این بخش اختلال ایجاد شود، نمی‌توان از کودک انتظار حرکات مطلوب را داشت و در غفلت از این مسئله احتمال اتفاقات ناگوار افزایش می‌یابد. مربیان باید دقت کنند در صورتی که در توانایی انجام فعالیت‌های کودک کاهش چشمگیری احساس شود،

بایستی نسبت به نرمال بودن اندام‌های داخلی اطمینان حاصل شود.

بر مبنای مضمون سوم پیشنهاد می‌شود در شروع هر ترم به طور مستمر کودک مورد معاینه قرار گیرد و تناسب فعالیت‌ها با میزان آمادگی روانی او مورد سنجش قرار گیرد. با توجه به این‌که سنجش رشد اندام‌های داخلی نیاز به پزشک متخصص داخلی کودکان دارد بنابراین حضور پزشک در مراکز بازی کودک ضروری به نظر می‌رسد. علی‌رغم اهمیت بالای این شاخص شواهد نشان می‌دهد این موضوع در ایران مهجور مانده است. لذا پیشنهاد می‌شود فرم راهنمای مربیگری، برای مربیان تنظیم شود و آگاهی آنها را نسبت به علائم بیماری‌ها و همچنین حد و مرز انجام فعالیت‌ها افزایش داد تا در صورت بروز علائم مشکوک کودک را به پزشک ارجاع دهند.

سنجش نمو چهارمین مضمونی بود که به-

دست آمد. بنابر نظر همتی‌نژاد و رحمانی‌نیا (۲۰۱۴) با استفاده از تفسیر نتایج سنجش و اندازه‌گیری در تعلیم و تربیت می‌توان اطلاعات قابل قبولی را در تصمیم‌گیری یک موضوع خاص به کار گرفت. از جمله پرسش‌نامه‌های سلامت روان کودکان و آزمون چک لیست که می‌تواند مشکلات روانی-اجتماعی کودکان را شناسایی کند (جلینک و همکاران، ۱۹۸۶). همچنین با استفاده از روش‌های متعدد می‌توان وضعیت تغذیه کودکان را مشخص کرد (کشفی و خانی‌جیحونی، ۲۰۱۳). از دیگر آزمون‌هایی که در طراحی برنامه‌ها نقش مهمی دارد تفاوت میان سن تقویمی و سن زیستی افراد است (مهجور، ۲۰۱۶). بررسی سن تقویمی و سن زیستی از طریق آزمون‌های استاندارد و همچنین عوامل وراثتی می‌تواند پرونده فردی هر کودک را بر مبنای معیارهای واقعی رقم زند و کارشناسان را در تهیه یک برنامه اصولی با کمترین خطر هدایت کند. به‌طور کلی کودکانی که فعالانه در ورزش شرکت می‌کنند، به لحاظ جسمی دارای رشد بهتری خواهند بود و سبک

زندگی سالم‌تری دارند. در نتیجه به لحاظ روانی هم سالم‌تر هستند (دی‌لیگرو و همکاران، ۲۰۱۹). در ارتباط با مضمون چهارم پیشنهاد می‌شود در مأموریت باشگاه مشخص گردد که این باشگاه در راستای خدمت‌رسانی به کودکان چه گروه‌هایی را پوشش خواهد داد و چه خدماتی ارائه می‌کند. به نظر می‌رسد کودکان در بدو ورود به این باشگاه باید به لحاظ جسمی مورد ارزیابی قرار گیرند. سنجش سلامت و تشخیص ناهنجاری‌های جسمانی با نظر متخصصان طب فیزیکی و توانبخشی انجام می‌پذیرد. این امر سطح توقع خانواده‌ها از باشگاه را نیز مشخص می‌کند و آنها سعی می‌کنند کودک خود را کمتر با دیگران مورد مقایسه قرار دهند.

تحلیل نقاشی مضمون پنجم حاصل از این پژوهش بود که مصاحبه‌شوندگان اذعان داشتند باید از زاویه دید کودک هم محتوا و هم ساختار باشگاه بررسی گردد. در مطالعات مالچیدی^۱ (۱۹۹۸) نقاشی یک راه مؤثر برای نشان‌دادن عزت‌نفس، احساسات، شایستگی اجتماعی و دیگر شخصیت‌های پنهان است و نقش مهمی در شناسایی مشکل کودکان و پیدا کردن راه حل و درمان برای آنها دارد. طراحی به کودک در درک نمادها و نشانه‌ها که در بیرون از خانه می‌بیند و رشد زبان کمک می‌کند؛ مراقبان ممکن است یک تجربه نقاشی را برای پرکردن بخشی از برنامه‌ریزی قرار دهند، اما بیشتر آموزگاران کشف کرده‌اند نقاشی بسیار بیشتر از یک فعالیت ساده است. در واقع، انتقال ایده‌ها، بیان احساسات، چگونگی استفاده از حواس، کشف رنگ، فرآیند کشف و نتایج و ایجاد آثار و تجارب زیبایی را نشان می‌دهد. بنابر بیانیه گریو و هیوجز^۲ (۱۹۹۰)، ((از دیدگاه غرب درک می‌شود: فرهنگ سراسرجهان... در بیان آنچه می‌خواهند بگویند مشابه است. ممکن است فرم‌ها تغییر کنند از یک کشور

به دیگری، اما در قلب آنها باقی می‌ماند.)) (فرخی و هاشمی، ۲۰۱۱). با توجه به موارد فوق این‌گونه استنباط می‌گردد که می‌توان از تصاویر نقاشی کودک به ایده‌های آنها در ارتباط با انتظاراتشان از باشگاه و افراد مرتبط با او و شرایط مطلوب فضای بازی دست یافت. از طرفی از طریق تحلیل می‌توان به مشکلات عاطفی کودکان مانند افسردگی، ناامیدی،... پی‌برد و با استفاده از روان‌پزشک اقدامات درمانی برای آنها تعریف نمود. در ارتباط با مضمون پنجم، به این دلیل که گویای احساسات درونی کودکان است باید نقاشی کودکان مورد تحلیل و مبنای طراحی بازی‌های انفرادی و گروهی قرار گیرد. با توجه به این‌که باشگاه‌های کودک با ایده‌های بزرگسالان ایجاد می‌شود، تحلیل نقاشی به مؤسسان این باشگاه‌ها کمک می‌کند تا از این طریق به خواسته‌های کودکان پی‌برند و به منظور کمک به کودکان تغییرات لازم را به لحاظ سخت‌افزاری و نرم‌افزاری در باشگاه اعمال کنند.

آخرین مضمون مریبان شایسته و متخصص مطرح شده است. مریبان از ارکان اصلی یک باشگاه به‌شمار می‌آیند و لذا آموزش و پرورش آنها امری مهم به‌شمار می‌رود. همچنین سلامت روان آنها از مواردی است که در شرایط فعلی جامعه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در راستای آگاهی‌سازی از وضعیت سلامت کارکنان و مریبان و ارتقاء سلامت آنها و با توجه به اتفاقات ناشایست اخیر در کشور لازم است شخصیت، سلامت عمومی و سلامت روان مریبان و پرسنل مورد ارزیابی قرار گیرد. همچنان‌که دانشمندان معتقدند، سوابق سلامت هر کارمند باید حفظ شود و اگر به آزمون جسمانی قبل از استخدام نیاز است، باید خلاصه‌ای از آن آزمون در پرونده قرار گیرد. لازم است کارکنان مراقبت از کودک به صورت دوره‌ای تحت

و سرفصل‌های مربیگری در سه سطح مقدماتی، پیشرفته و حرفه‌ای تدوین گردد. به طوری که مربیان در مرحله حرفه‌ای قادر به تولید بازی‌های هدفمند، ارائه روش‌های نو در خدمات و اداره بهینه باشگاه باشند. به نظر می‌رسد مربیانی که به طور عملیاتی در لحظه باید در مراده با کودک تصمیم صحیح اتخاذ کنند شایسته نیست صرفاً از منابع آماده شده توسط دیگران، استفاده نمایند؛ بلکه باید هنر خلاقانه خود را در هدایت درست کودکان بکار گیرند. پیش از ورود به دوره مربیگری، لازم است مربیان دارای کارت سلامت روان از انجمن روان‌شناسان ایران باشند. پس از اتمام دوره، در مدت مشخص شده به کارورزی بپردازند و در صورت کسب امتیاز واجد شرایط، کارت مربیگری به آنها تعلق گیرد و هر ساله عملکرد مربیان بررسی و کارت آنها تمدید گردد. با توجه به این که پیشنهاد شده است مربیان دوره کارورزی طی کنند لازم است یک راهنمای مربیگری شغلی برای مربیان تدوین و در اختیار آنها قرار گیرد. همچنین با توجه به اهمیت کودک لازم است پژوهشی در سطح بین‌المللی الگوهای مربیگری را با یکدیگر مقایسه کند و الگوی بهینه از آنها استخراج نماید.

با توجه به این که درک ما از رشد کودک در طول سال‌ها تغییر کرده است. کودکان اغلب به سادگی به عنوان نسخه‌های کوچک از بزرگسالان مورد توجه قرار می‌گیرند و توجه کمتری به پیشرفت آنها در توانایی‌های شناختی، استفاده از زبان و رشد جسمی می‌شود. والدین و بزرگسالان، بدون توجه به دیدگاه کودکان بر طبق نظر خودشان برنامه‌های کودک را تنظیم می‌کنند و باشگاه‌های کودک بدون تطبیق محتوا با فضای مناسب ایجاد می‌شوند. مهم‌ترین بخش یک باشگاه ارزیابی و بازخورد مخاطبان است و تأثیری که در بلندمدت بر کودکان و خانواده‌هایشان خواهد داشت. بحثی که در جامعه کنونی ایران متأسفانه مغفول مانده است. ساختارهای خشک و بعضاً سلیقه‌ای با محتوای تکراری چگونه می‌توانند در پرورش رشد

آزمایش سل قرار گیرند؛ نتایج این آزمون باید در پرونده نگهداری شود، ایمنی‌سازی در برابر هیپاتیت ب در اکثر محیط‌های آموزشی توصیه می‌شود، همچنین تمام کارکنان حداقل یک‌بار در سال با استانداردها مقایسه و ارزیابی شوند (کلیک، ترجمه کریم‌زاده، راه‌پیمای، معتمدی، طهماسبی و ولی‌جانی، ۲۰۱۸). اصول پایه‌ای برنامه مربیگری ورزشی جامعه که بر اساس باورها شکل گرفته است شامل: توجه به نیازهای مخاطبان، کمک به حفظ ورزش مردم، پرورش جامعه سالم و توسعه جوانان می‌باشد (جامعه مربیگری ورزش نیوزلند، ۲۰۱۲). مربی باید حرفه‌ای و حامی کودک باشد تا بتواند نیازهای خاص ورزش کودکان را درک کند (برسیل، ۲۰۱۱). در نیوزلند مربیان به دو گروه مبتدی و حرفه‌ای تقسیم شده‌اند و متناسب با رشد کودک مربیان را تغییر می‌دهند (لسمایلز، ۲۰۱۸). نگاه جامع به فعالیت‌های این کشورها می‌تواند حساسیت کار مربیان کودک را در ایران دوچندان نماید و ضروری است برنامه‌ریزی جامعی برای آنها طراحی شود. بنابراین استفاده از مربیان شایسته و متخصص در پرورش کودکان سالم و توانمند در باشگاه کودک نقش مؤثری دارد. تحقیقات نشان دادند تمرکز بر آموزش بهداشت روان از کودکی نتایج مطلوب‌تری در سلامت روان آینده آنها دارد و لازم است معلمان دانش روان‌شناسی ورزشی را به‌دست آورند و در آموزش خود به این اصلاحات توجه کنند؛ چرا که ایجاد قدرت‌های ورزشی با ارزش نهادن به سلامت فرد از کودکی شروع می‌شود (گیو و همکاران، ۲۰۱۸). با توجه به این که مربیان از نظر کارایی به طور قابل ملاحظه‌ای متفاوت هستند و معلم یا مربی مجبور است رویکرد خود را با توجه به ماهیت تک تک افراد تغییر دهد، لازم است در دانش‌افزایی مربیان تدابیری اندیشیده شود.

بر مبنای این مضمون پیشنهاد می‌شود در راستای مأموریت‌ها و اهداف باشگاه یک گروه متخصص زیر نظر مرکز بازی و ورزش کودکان کشور تشکیل گردد

کودکان تأثیرگذار باشند؟ هر چند الگوسازی برای مراکزی که سالها در حال فعالیت هستند کار سختی است اما طراحی سایت معتبر و به نمایش‌گذاردن خدمات مراکز مختلف و امتیازبندی آنها در جهت معرفی به شهروندان می‌تواند زمینه‌ساز تغییر در مراکز کودک باشد.

بازی و فعالیت‌بدنی امری جدانشدنی از فعالیت‌های کودک است، اما در هر کشوری متناسب با اقتضائات شکل می‌گیرد. باشگاه کودک می‌تواند با توجه به شرایط ایران بنابر نظر محقق اینگونه تعریف گردد: ((باشگاه کودک، باشگاهی است که بدون تمرکز بر فعالیت تخصصی در جهت رشد کودک در یک فضای لذت‌بخش مطابق با فرهنگ جامعه به بهزیستی کودک کمک کند)).

به نظر می‌رسد با توجه به شرایط فعلی کودکان، ایجاد باشگاه‌های کودک هدفمند می‌تواند در پرورش مطلوب کودکان تأثیرگذار باشد. در مضامین ارائه شده این پژوهش سعی شد ابعاد مختلف مرتبط با حوزه کودک تفسیر شود. بنابر مطالعه انجام شده چنانچه کودک به طور متعادل در همه ابعاد رشد کند در آینده می‌تواند به عنوان یک سرمایه اجتماعی محسوب شود. بنابراین نیاز است در گام اول اطلاعات و مهم‌تر از آن دانش مفید و کارشناسی شده جمع‌آوری گردد؛ که نقطه عطف باشگاه نیز محسوب می‌شود. شناسایی متون برجسته و تحولات علوم و ایجاد ساختار منعطف در باشگاه، رسیدن به اهداف را سهل‌الوصول‌تر می‌کند. لازم است اهداف عملیاتی منطبق با رشد متعادل کودک تدوین گردد. حتی اگر فضای لازم برای فعالیت موجود نیست، فعالیت حذف نشود و از فضاهای دیگر به عنوان مکمل استفاده گردد. رعایت این استراتژی گام مهمی در عبور

از موانع خواهد بود. همچنین مرئیان از دخالت در امور پزشکی اجتناب نمایند و مرز بین خدمات پزشکی و خدمات کارشناسان باشگاه مشخص شود. در واقع ایجاد چنین باشگاهی نیاز به حمایت دولت و فرهنگ‌سازی ملی دارد؛ چرا که نگرش مسئولین در عمل نسبت به حوزه کودک دیدگاه فقیرانه‌ای است. در چنین جامعه‌ای تغییر نگرش باید به طور عمقی بررسی و اقدامات لازم در این خصوص صورت پذیرد. همچنین با توجه به اهمیت موضوع پیشنهاد می‌شود، متخصصان این حوزه از طریق رسانه و شبکه‌های مجازی معتبر سطح آگاهی شهروندان را نسبت به فضاهای سالم افزایش دهند. به منظور آموزش و پرورش منابع انسانی شایسته مورد استفاده این باشگاه، پیشنهاد می‌شود یک رشته دانشگاهی ایجاد شود و سرفصل این دروس توسط اساتید مسلط به این حوزه تدوین گردد. همچنین یک نهاد مستقل در حوزه کودک ایجاد و چتر همه نهادهای فعال و مرتبط با کودک قرارگیرد. همچنین متخصصان به پژوهش‌هایی که در حوزه ورزشکاران انجام شده و مسائل روانی آن ریشه در کودکی دارد توجه بیشتری کنند و برنامه مطلوبی در جهت ارتقاء روان افراد از کودکی پایه‌گذاری نمایند.

از جمله محدودیت‌های این پژوهش این بود که برخی از اساتید دانشگاهی که در مصاحبه این پژوهش شرکت داشتند دارای مراکز کودک و در پی کسب درآمدزایی بودند، لیکن از ارائه برخی مطالب خودداری می‌کردند. نکته قابل توجه این‌که این شاخص‌ها بر مبنای مصاحبه و مطالعات موجود به‌دست آمده است، تحقیقات آتی می‌توانند شاخص‌هایی متفاوت از این موارد به دست آورند.

منابع

1. Active health kids. (2016) Physical literacy: Do our kids have all the tools? activehealthykidsaustralia. <https://www.activehealthykidsaustralia.com.au/>
2. Adling, RB. (2017). Importance of sports psychology in physical education and sports. *International Journal of Yoga, Physiotherapy and Physical Education*, 2(5), 215-218. <http://www.sportsjournal.in/download/187/2-5-59-673.pdf>
3. Baat, MD., Linden, PD., Kooijman, K., Combating, VC. (2011). child abuse and neglect in the Netherlands. Netherlands Jeugd instituut. https://www.nji.nl/nl/Download-NJi/Publicatie-NJi/Daphne_report_Netherlands.
4. Baily, R., Cope, E., Pearce, G. (2013). Why do children take part in and remain involved in sport? A literature review and discussion of implications for sports coaches. *International Journal of Coaching science*, 1(7), 56-75. <https://www.researchgate.net/publication/262151828>
5. Bashrin, SD. (2015). Piaget's pre-operational stage in children: A comparative study. Unpublished master's thesis. BRAC University, Dhaka, Bangladesh. <http://hdl.handle.net/10361/5035>
6. Bercial, SL. (2011). Coaching children and young people in the UK – current state of affairs 400 days away from London 2012. Former coaching children technical lead sports coach UK leeds England United Kingdom. <https://www.semanticscholar.org/paper/Coaching-children-and-young-people-in-the-UK-state-Bercial/abca9c45319a10451df3566e8137e3df851a61f4>
7. Best JR. (2010). Effects of physical activity on children's executive function: Contributions of experimental research on aerobic exercise. *NIH Public Access*, 30(4), 331-551. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3147174/pdf/nihms311002>.
8. Beyabangard A. (2013). Research Methods in Psychology and Educational Sciences. Eighth editions. Tehran: Doran. (Persian).
9. Braun, V., Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101. <https://chip.uconn.edu/wp-content/uploads/sites/1245/2019/05/Braun-Clarke-2006-Thematic-Analysis.pdf>
10. Click, PM., Karkos, KA., Robertson, C. (1975). *Administration of programs for young children*. Translate by Mansooreh Karimzadeh, Sakineh Rahpeima, Farzaneh Motamedi, Seyamak Tahmasebi, Ameneh Valijani. (2018). Tehran: Danjehpublications. (Persian)
11. Di liegro, CM., Schiera, G., Proia, P., Di liegro, I. (2019). *Journal of Genes*, 10(9), 1-40. <https://www.mdpi.com/2073-4425/10/9/720/htm>
12. Physical Activity and Brain Health
13. Elmagd, AM. (2016). General psychological factors affecting physical performance and sports. *Sports Medicine in Physical Education and sports*. <https://www.kheljournal.com/archives/2016/vol3issue5/PartE/3-5-24-953.pdf>
14. Evergreen. Kidsclubs. 2018. <https://www.evergreen.ca/evergreen-brick-works/children-youth>.
15. Expatkidsclub. (2018). <http://www.expatkidsclub.com/work-with-us-2/>.
16. Farokhi, M., Hashemi, M. (2011). The Analysis of Children's Drawings: Social, Emotional, Physical, and Psychological aspects. *Social and behavioral science*, (30), 2219-2224. 1

17. Fathirezai, Z., Keshavarz, M. (2020). The effect of spontaneous play in nature on the play behavior and happiness of pre-school children. *Sport psychology studies*, 9(31), 1-20. https://spsyj.ssric.ac.ir/article_1997.html?lang=en
18. Finnish national agency for education. (2016). <https://www.educationfinland.fi>.
19. Finnish national board of education. Physical activity and learning. (2012). <https://americansportsinstitute.org/wp-content/uploads/pdf/FinlandPhysicalActivityandLearning.pdf>
20. Fitzgerald, L. (2010). How Development Affects Learning: Lessons Learned from Developmental, Cognitive, and Natural Science. from book *A Blueprint for Promoting Academic and Social Competence in After-School Programs*. 21-42. <https://psycnet.apa.org/record/2008-16083-002>
21. Frisby, C.M. (2016). Delay of Game: A Content Analysis of Coverage of Black Male Athletes by Magazines and News Websites 2002-2012". *Scientific research publishing*, (4), 89-102. <https://www.scirp.org/journal/paperinformation.aspx?paperid=72512>
22. Gottfried, M., & Le, V.N. (2017). Is full-day kindergarten linked to children's physical activity? *Early Childhood Research Quarterly*, (40), 138-149. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0885200617301163?via%3Dihubdx>.
23. Graham, G., Holt, S.H.A., Parker, M.H. (1980). *Children moving reflective approach teaching physical education with movement analysis wheel*. translate by Amir Dana, Zahra Charbaghi, Elmira Gozalzadeh, Fatemeh Rahimizadeh, Tina Soltanahmadi. (2019). Tehran: Sport sciences research institute ministry of science, research and technology. (Persian)
24. Heidari, K., Heydarinejad, S., Saffari, M., & Khatibi, A. (2019). Investigating the leisure behavior of Iranians: the structural model of serious leisure, recreation specialization and place attachment. *Journal of Policy Research in Tourism, Leisure and Events*, 1-17. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/19407963.2019.1694030>
25. Hematinejad, M.A., Rahmaniniya, F. (2014). *Measurement and evaluation in physical education*. Tehran: Payamnoor university publications. (Persian)
26. Jellinek, M.S., Murphy, J.M., Burns B.J. (1986). Brief psychosocial screening in outpatient pediatric practice. *The Journal of Pediatrics*, 109(2), 371-378. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0022347686804085>
27. Kashfi, S.M., Khani Jeihooni, A. (2013). The Prevalence of Protein- Energy Malnutrition (PEM) in Children Under 5 Years in Abadeh City. *Journal of Fasa University of Medical Sciences*, 4(3), 363-370. (Persian)
28. Kay, T. (2000). Sporting excellence: A family affair? *European physical education review*, 6(2). <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1356336X000062004?journalCode=pepa>
29. Kendler, K.S. (2005). Psychiatric genetics: A methodologic critique. *The American journal of Psychiatry*, 162(1), 3-11. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/15625194/>
30. Les Mills Auckland city. (2018). <https://www.lesmills.co.nz/clubs/aucklandcity/kids-club>.
31. Letourneau, S.M., Sobel, D.M. (2020). Children's descriptions of playing and learning as related processes. *Plose One*, 15(4). <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7159209/>
32. Guo, L. Liu, S. Liu, X. (2018). Construction of visual cognitive computation model for sports. *Cognitive Systems Research*, 52, 521-530. <https://doi.org/10.1016/j.cogsys.2018.07.028>

33. Maatta, S., Gubbels, J., Ray, C., Koivusilta, L., Nislin, M., Sajaniemi, N., Erkkola, M., Roos, E. (2019). Quarterly Children's physical activity and the preschool physical environment: The moderating role of gender. *Early Childhood Research Quarterly*, 47(2), 39–48. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0885200618301236>
34. Mahjoor, S. (2016). *Play Psychology*. Tehran: Virayesh. (Persian)
35. Malchiodi, CA. (1998). Understanding children's drawings. *Journal of American Psychological Association*. <https://psycnet.apa.org/record/1998-06098-000>
36. Manna, I. (2014). Growth development and maturity in children and adolescent: relation to sports and physical activity. *American Journal of sports science and medicine*, 2(5A), 48-50. doi: 10.12691/ajssm-2-5A. <http://pubs.sciepub.com/ajssm/2/5A/11/index.html>
37. Masters, PA. (2008). Play theory, playing, and culture. *Journal of Compiation*, 856-869. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1751-9020.2008.00118.x>
38. Me and the city. (2018). <https://manoshahr.ir> (Persian)
39. Rabb, R, Kotamraju, P. Stephen, H. (2000). Efficient provision of child quality of life in less developed countries: conventional development indexes versus a programming approach to development indexes. *Journal of Socio-Economic Planning*, 34, 51-67. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0038012199000130?via%3Dihub>
40. Raglin, JS. (2016). Psychological factors in sport performance the mental health model revisited. *Sport Med*, 31(12), 875-890.
41. Safay Honarvari, H. Moshkbid Haghighi, M. (2019). Effectiveness of Rhythmic Games on Planning and Organizing Skills, Flexibility, Inhibition, and Metacognition of Pre-School Children. *Quarterly Journal of Child Mental Health*, 6(3), 188-199. <http://childmentalhealth.ir/article-1-592-en.html> (Persian)
42. Sportaus. (2019). Training for coaches. Australian sports commission. https://www.sportaus.gov.au/coaches_and_officials/coaches
43. Tonge, K L., Jones, RA., Okely, AD. (2016). Correlates of children's objectively measured physical activity and sedentary behavior in early childhood education and care services: A systematic review. *Preventive Medicine*, (89), 129–139. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/27235604/>
44. ThemeForest. (2018). WordPress Themes & Website Templates from ThemeForest. <https://themeforest.net/>
45. Trawick-Smith, J., Dziurgot, T. (2011). 'Good-fit' teacher-child play interactions and the subsequent autonomous play of preschool children. *Early Childhood Research Quarterly*, (26), 110-123. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0885200610000438>
46. Weggemans RM, Backx FJG, Borghouts L, Chinapaw M, Hopman MTE, Koster A, Kremers S, van Loon LJC, May A, Mosterd A, van der Ploeg HP, Takken T, Marjolein Visser GC. (2018). (Wanda) Wendel-Vos10, de Geus, EJC, Committee Dutch Physical. The 2017 Dutch physical activity guidelines. *International Journal of behavioral nutrition and physical activity*, (58), 1-12. <https://ijbnpa.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12966-018-0661-9>
47. Whitebread, D., Neal, D., Jensen, H., Liu, C., Solis, Sl., Hopkins, E., Hirish-Pasek, K., Zosh, J. (2017). The role of play in children's development: a review of the evidence. https://www.legofoundation.com/media/1065/play-types_-_development-review_web.pdf

ارجاع‌دهی

گل‌شیرازی، نفیسه؛ صفاری، مرجان؛ نمازی‌زاده، مهدی، و نادی، محمدعلی. (۱۴۰۰). شناسایی شاخص‌های کاربردی باشگاه بازی کودک با رویکرد روان‌شناسی ورزشی. *مطالعات روان‌شناسی ورزشی*، ۱۰(۳۵)، ۱۸۷-۲۱۴. شناسه دیجیتال: 10.22089/spsyj.2020.8947.1971

Golshirazi, N; Saffari, M; Namazizadeh, M; & Nadi, M. A. (2021). Identify Children's Play Club Indices with Sport Psychology Approach. *Sport Psychology Studies*, 10(35), 187-214. In Persian. DOI: 10.22089/spsyj.2020.8947.1971